GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŨ, pișța mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 franci.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 235 — Duminecă, 25 Octomvre (6 Noemvre). — 1887.

Din causa S-tei sĕrbătorĭ de Lunĭ diarulŭ nu va apăré pănă Marți séra.

Brașovŭ, 24 Octomvre 1887.

Diarulŭ lui Rieger „Hlas Naroda“ din Praga publică unŭ interesantŭ articulŭ privitorŭ la Ungaria, alŭ căruia cuprinsŭ s'a telegrafatŭ foilorŭ din Pesta.

Deși cuprinsulŭ articulului telegrafiatŭ este fórte pe scurtŭ estrasŭ, totușĭ este de ajunsŭ, ca sĕ'nțelegemŭ pe deplinŭ părerile ce le desvóltă fóia cehică.

„Hlas Naroda“ declară înainte de tóte, că acceptă starea actuală de putere a Ungariei ca unŭ simplu faptŭ; dér dice, că în fața Ungariei trebue sĕ se pună o putere totŭ de aceeași valóre.

Ungaria, dice fóia cehă, 'șĭ-a luatŭ puterea de o parte din asuprirea minorităților și a Nemaghiarilorŭ, de altă parte din esploatarea tuturorŭ mijlócelorŭ financiare, ceea ce negreșitŭ nu se póte considera ca unŭ bunŭ semnŭ pentru viitorŭ.

Acésta însĕ, adauge „Hlas Naroda“, nu împedecă ca jumĕtatea ostică a monarchiei sĕ aibă o putere de resistență neobicinuitŭ de mare, și față cu posibilitatea, că acéstă putere ar puté sĕ debordeze peste marginile dreptului esistentŭ, partea austriacă a monarchiei nu póte sĕ stea într'o stare de slăbiciune.

De aceea, încheiă fóia cehică, Austria trebue sĕ'șĭ asigure o strînsă și forte unire prin adevĕrata mulțămire a naționalităților. Numai décă se va rădima pe acéstă mulțămire guvernulŭ austriacŭ va fi în stare sĕ țină peptŭ cu amenințătórea preponderanță a Ungariei.

Înainte de tóte bate la ochĭ, că organulŭ lui Rieger pune față 'n față cele două părțĭ ale monarchiei ca sĕ motiveze cu acésta necesitatea de a se mulțămi popórele din Austria, ca sĕ pótă forma o falangă puternică contra preponderanței unguresci.

Acésta ne face sĕ presupunemŭ, că bărbații de statŭ de dincolo de Laita se gândescŭ serios la restabilirea echilibrului de putere alŭ monarchiei, sdruncinatŭ prin forma de statŭ dualistică, și că ei consideră acéstă restabilire ca unŭ interesŭ de viéță alŭ monarchiei.

Presupunêndŭ că le va succede a face acésta, asigurândŭ Austriei unirea între popórele ei, se nasce întrebarea, că ce urmărĭ va avé întărirea Austriei?

De sigurŭ că rele nu, celŭ puținŭ pentru minoritățile și popórele asuprite din Transilvania, Bănatŭ și Ungaria, nu. Din contră trebue sĕ sperămŭ, că o întărire a părții austriace pe temeiulŭ egalei îndreptățirĭ a naționalitățilorŭ va aduce cu sine o strămutare a preponderanței politice în monarchiă, care numai urmărĭ sănătóse va puté avé și pentru stările nenorocite dela noi.

In orĭ-ce casŭ resultă din enunciațiunea fóei cehice, că ceea ce se petrece adĭ în cercurile parlamentare și guvernamentale din Austria este mai multŭ decâtŭ o luptă de partide, este chiar o cestiune de putere și de esistență pentru monarchiă.

Cehii și alianța cu Germania.

Sub titlulŭ „Alianța austriacă cu Germania“ a apărutŭ o broșură în limba cehă, care combate cu violență alianța austro-germană.

Cu privire la alianța cu Prusia în anulŭ 1864 contra Danemarcei, pentru care Austria a fostŭ rĕsplătită cu perderea dela Königgrätz, autorulŭ declară alianța cu Germania, în casŭ când ea ar avé sĕ promoveze interesele statului, ca unŭ rĕu necesarŭ. Mai ântâiu se nasce întrebarea: alianța își póte ajunge ținta ei, care e susținerea păcii și apĕrarea intereselorŭ Austro-Ungariei? Negândŭ acéstă întrebare, autorulŭ dice că Austria are în Orientŭ interese *comerciale,* dér nicĭdecum *politice.* Acestea din urmă le-au descoperitŭ mai ântâiu Bismarck și Andrassy; celŭ dintâiu pentru ca sĕ arunce mĕrulŭ de certă între Rusia și Germania, celŭ din urmă îngrijatŭ de esistența Maghiarilorŭ și de frica Slavilorŭ, carĭ sĕ fiă împedecațĭ a forma unŭ statŭ sudslavŭ mai puternicŭ și *dominațiunea turcéscă sĕ nu fiă înlocuită prin cea slavă, ci prin cea maghiară (!!!)* Numai prin influința Maghiarilorŭ a inaugaratŭ Austria o politică orientală periculósă în stilŭ mare.

Însĕ în urma raporturilorŭ etnografice la Balcanĭ și compozițiunei lorŭ interne, Austria nu e în stare a se stabili pentru durată în Orientŭ. Dér chiar décă Austria ar avé în Orientŭ interese politice, alianța cu Germania n'ar puté contribui la apĕrarea lorŭ, fiindŭ că Germania în casŭ seriosŭ ar trebui sĕ aștepte ea însașĭ unŭ rĕsboiu cu Francia.

Și a doua țintă a alianței, susținerea păcii, o consideră autorulŭ de o simplă frasă. *Germania* dovedesce prin fapte, că *nu vré pacea;* căutarea de aliațĭ, septenatulŭ: suntŭ provocărĭ pentru Francia și Rusia; procederea Germaniei în Alsația-Lotaringea și în Posen, subminarea nihilistică, uneltită de Germania, a creditului statului rusŭ facŭ parte din mijlócele revoluțiunei și anarchiei, ér nu din ale păcii Chiar și despre iubirea de pace a Austriei trebue sĕ se'ndoiască omulŭ, îndată ce încheiă alianță cu unŭ statŭ, pe care-lŭ amenință din tóte părțile rĕsboiulŭ. Prin alăturarea *Italiei* la alianță a dispărutŭ deja cu totulŭ caracterulŭ pacînicŭ alŭ alianței. Acéstă alianță triplă însemnéză pentru Europa o dictatură de nesuferitŭ, care e adevĕratulŭ periculŭ de rĕsboiu.

Nu Rusia, ci Germania este celŭ mai mare inimicŭ alŭ Austriei, cu care monarchia nóstră va trebui sĕ pórte odată rĕsboiu pentru țĕrile sale germane. Se susține că Rusia, după ce ar învinge pe Germania, ar năvăli asupra Austriei; dér décă Rusia ar avé o astfelŭ de intențiune, atuncĭ n'ar avé decâtŭ numai sĕ renoiască alianța cu Germania. Bismarck nu de multŭ voia sĕ sacrifice pentru acéstă prețŭ nu numai pe Austria, ci și Balcanii. In astfelŭ de împrejurărĭ, alianța cu Germania înfățișéză pentru orĭce patriotŭ austriacŭ icóna vivisecționărei, la care sĕrmana victimă linge mâna care înfige cuțitulŭ în ea. *Maioritatea popórelorŭ austriace* încă este *contra alianței,* dér cu cea mai mare hotărîre *Cehii,* fiindŭ că lorŭ nicĭodată nu li-a fostŭ Germania așa de periculósă ca sub conducerea Prusiei; căcĭ ei sciu, că o nouă victoriă a Germaniei asupra Austriei ar puté o plăti cu esistența lorŭ.

Nu-i vorbă, nicĭ Austria nu tractéză cu bunăvoință pe Cehĭ, dér de Germanii austriacĭ n'au sĕ se témă Cehii; celŭ mai mare periculŭ li amenință numai din *Germania unită.* De aci simpatiile lorŭ pentru Rușĭ și Francesĭ, dela carĭ ei își aștéptă indirectŭ mântuirea lorŭ prin îngenunchiarea Germaniei. Nu *panslavismulŭ, ci pangermanismulŭ* amenință pe Austria.

Broșura acésta în 4000 esemplare a fostŭ confiscată, la însărcinare mai înaltă, chiar și sute de esemplare, care erau destinate a se trimite guvernului francesŭ, au cădutŭ în mânile autorității. La editorŭ s'a făcutŭ perchisițiune domiciliară. De asemenea tipografia din Kuttenberg a fostŭ revisuită de gendarmeriă.

(1.) FOILETONŬ.

LOGOFĔTULŬ MATEI

NOVELĂ.

Intr'una din dile în lunile de véră, când căldurile cuprindŭ pămêntulŭ și îlŭ crapă de ai putea da cu piciorulŭ prin crăpăturĭ, când cei dela orașŭ nu sciu ce sĕ mai întrebuințeze pentru a se rĕcori, se afla coconulŭ Nae pe prispa casei și se cugeta la trebile sale de totŭ soiulŭ.

Nu era pe deplinŭ îmbrăcatŭ, ci mai multŭ îmbrăcatŭ pentru prispă, ca sĕ 'șĭ pótă face plimbarea obicinuită și sĕ capete gustŭ pentru a ceti cele trei diare ce le primea. Nicĭ că'șĭ putea închipui sĕ se apuce de cetitŭ până a nu'șĭ face plimbarea; o deprindere cam curiósă.

Pe când boerulŭ, adecă coconulŭ Nae, făcea drumulŭ sĕu în josŭ și'n susŭ pe prispă, pe la spatele caselorŭ sale boeresci intră în curte și de acolo o luă căttră grajdŭ unŭ băiețandru așa ca de 14 anĭ. Băiatulŭ, cum zaresce pe boerulŭ, se opresce în locŭ pentru o clipă și nesciindŭ ce sĕ facă, sĕ vorbéscă séu sĕ nu vorbéscă cu boerulŭ, se frământă cu mintea o bucată de vreme și în cele din urmă se hotărî sĕ mérgă în tréba lui fără sĕ dică o vorbă. „Întemple-se, ce se va întempla“, îșĭ gândi băiatulŭ.

Coconulŭ Nae se putea sĕ tacă? Dómne feresce, nu, pentru că elŭ zărise pe acestŭ băiețandru și acestŭ băiatŭ era una din slugile sale cele mai micĭ, celŭ mai prósp̆ĕtŭ intratŭ în slujbă la boerŭ, și astfelŭ voia sĕ'i arate că elŭ vede tóte și că nimicŭ nu se póte ascunde ca sĕ nu ajungă în scirea lui. Unŭ felŭde idee pe care o ținea de fórte bună pentru a'șĭ mări vada și pentru de a băga frică în slugile sale.

Astfelŭ, cum se plimba coconulŭ Nae cam repede, se opresce deodată în locŭ, își îndreptă privirile cu totulŭ în altă parte și strigă câtŭ îlŭ ia gura: „la otacŭ!“ și câtŭ ai da în palme, băiatulŭ nostru luă drumulŭ totŭ pe cărarea pe unde venise, și plecă tocmai acolo unde 'lŭ ducea porunca boeréscă.

„Asta'i disciplină“ își dise boerulŭ, „precum în familiă, așa și la moșiă și tocmai așa și la statŭ“, și mângăiatŭ că 'i s'a împlinitŭ fórte repede porunca începù a se plimba mai departe, nu însĕ iute ca până acum, ci domolŭ, bagsémă ca sĕ se pótă cugeta cu totŭ dinadinsulŭ la graba cu care s'a îndeplinitŭ porunca sa.

Boerulŭ se plimba, ér băiatulŭ s'a dusŭ.

Pe boerulŭ îlŭ lasŭ sĕ se plimbe, sĕ 'șĭ facă poftă de cetitŭ, ér eu voiu pleca cu descrierea tocmai la otacŭ, tocmai acolo unde se dusese pretinulŭ de adineaorea.

Intr'o depărtare de vre-o jumĕtate de oră dela curtea boeréscă se făcuse în anulŭ acesta otaculŭ pentru muncitorii dela mașina de treeratŭ. O cotună în pămêntŭ de vr'unŭ cotŭ de adâncă, la o margine a pĕretelui cotunei nisce găurĭ pentru focŭ, carĭ rĕsbescŭ totŭ deasupra pămêntului, unde se punŭ căldările pentru mămăligă și pentru legumă, alăturea unŭ bordeiașŭ alŭ bucătarului, plinŭ cu ardei, cu patlagele vinete, cu castravețĭ, cu pastramă de óie, cu pesce săratŭ, cu ștendurĭ de fasole și cu putinele de brândă saramură, unŭ bordeiașŭ unde se afla provisiune pentru aprópe 60 de muncitorĭ.

Bucătarulŭ badea George totŭ necăjitŭ și totŭ ostenitŭ.

„Cum se póte“, dicea elŭ câte-odată, că eu nicĭ Dumineca nu am odihnă, cum se póte că toțĭ muncitorii își petrecŭ, ér eu robotescŭ până mestecŭ cincĭ, șése mămăligĭ și până facŭ fertură pentru atâția flămendĭ și gurĭ sparte? Nu este pĕcatŭ de Dumnedeu sĕ lucrezĭ și Dumineca?“ se întreba George și totŭ elŭ rĕspundea, „că ce bagă omulŭ în gură nu e pĕcatŭ, prin urmare — trăgea elŭ conclusiunea — că nicĭ a face de mâncare nu e pĕcatŭ“.

„Nu este pĕcatŭ..., e adevĕratŭ, dér nicĭ lucru ușorŭ nu este“, își gândea George, și avea dreptate, căcĭ muncitorulŭ mănâncă sănĕtosŭ, și mâncarea pentru ei costă, după socotéla lui George, mai multă ostenélă pe bucătarŭ, decâtŭ parale pe boerulŭ.

„De n'ar mai mânca omulŭ, ar fi multŭ mai bine!“ dicea elŭ uneorĭ în năcazulŭ sĕu, și apoi năcazulŭ este lucru mare, și George era năcăjitŭ, căcĭ n'avea răgazŭ nicĭ măcarŭ sĕ se premenéscă. Era osînditŭ de Dumnedeu sĕ se uite la muncitorĭ cum își petrecŭ și elŭ sĕ mestece cu două mămăligare până sĕ cadă de ostenitŭ. Din tótă acéstă muncă nu se alegea decâtŭ cu singura plăcere, ce o avea elŭ când trântea mămăliga pe scândură. „E ca luna de pe cerŭ“, grăia atuncĭ George și se uita cu bucuriă la mămăliga ce aburea.

Colicĭ „patriotice."

In adunarea comitatensă a comitatului Hunedóra, ţinută la 30 Octomvre a. c., advocatulŭ Imets Ignatz a adresatŭ viceşpanului comitatensŭ unele interpelărĭ, carĭ nu numai au provocatŭ o deosebită surprindere, dér au trebuitŭ sĕ escite rîsulŭ chiar şi alŭ confraţilorŭ sĕĭ „patrioţĭ.«

Prin prima interpelaţiă, advocatulŭ Imets întrébă, décă are viceşpanulŭ cunoscinţă despre aceea, că Ioanŭ Simionaşŭ, preşedintele scaunului orfanalŭ alŭ comitatului, a luatŭ parte la conferenţa Românilorŭ din Sibiiu, şi ca funcţionarŭ alŭ comitatului jócă rolŭ politicŭ? Are cunoscinţă despre procederea preşedintelui Simionaşŭ în cestiunea eredităţii luı Parsch Jozsef, prin care procedere orfanii au suferitŭ pagube simţitóre?

La prima parte a interpelaţiunei, viceşpanulŭ Barcsai a rĕspunsŭ, că va relaţiona în şedinţa următóre. La a doua parte a interpelaţiunei, viceşpanulŭ a rĕspunsŭ că a ordonatŭ deja cercetare disciplinară şi despre resultatulŭ aceleia va raporta.

După acestea Simionaşŭ se ridică şi cere cuvêntulŭ. Procurorulŭ regescŭ şi preşedintele de tribunalŭ Solyom-Fekete protestéză, nu vréu sĕ-lŭ asculte. In sală se face sgomotŭ mare. Românii cerŭ cu insistenţă sĕ i se dea cuvêntulŭ lui Simionaşŭ. Membrii maghiarĭ din comitetŭ se opunŭ.

In fine, după o hărţuială îndelungată, majoritatea decide sĕ i se dea lui Simionaşŭ cuvêntulŭ.

»Simionaşŭ' — i se scrie lui „Ellenzék" — „a rĕspunsŭ la amêndouĕ acusele, ce ĭi s'au făcutŭ, prin erumperĭ passionate." In privinţa jucărei rolului sĕu politicŭ, a lăsatŭ ca cercetarea sĕ constate, décă a avutŭ orĭ nu dreptŭ de a lua parte la conferenţa din Sibiiu; totŭ astfelŭ a lăsatŭ ca şi în causa de ereditate a lui Parsch sĕ se constate prin cercetare, décă a comisŭ ilegalităţĭ orĭ nu. Se lasă în sarcina viceşpanului ordonarea unei cercetărĭ şi raportarea despre succesulŭ aceleia.

Altă interpelaţiune: Totŭ Imets întrébă, décă are viceşpanulŭ cunoscinţă despre aceea, că în Deva se află o casină românéscă, care este lipsită de statute? şi décă are cunoscinţă, când va desfiinţa acea casină?

La acéstă interpelare, viceşpanulŭ rĕspunde în modulŭ următorŭ: Am cunoscinţă despre aceea, că în Deva esistă o casină românéscă; sciu însĕ şi aceea, că acea casină a avutŭ şi are statute întărite; prin urmare nu o voiu desfiinţa.

Mare ilaritate în sală. Imets nu ia spre cunoscinţă rĕspunsulŭ. Adunarea însĕ ia rĕspunsulŭ spre cunoscinţă.

„Ómenii imparţialĭ" — scrie raportorulŭ lui »Kolozsvár" — „au compătimitŭ din inimă ultimulŭ rolŭ alŭ d-lui Imets."

SCIRILE ḐILEI.

„Kolozsvar" nu se póte mira de ajunsŭ pentru-ce naţiunea ungurésca persistă încă şi acum în ideea că dările suntŭ împovărătóre şi că esecutorii de dare suntŭ celŭ mai mare scandalŭ, ce se póte comite din partea statului. Alta era — ḑice „Kolozsv.' — înainte de asta cu câţiva anĭ, când dările se plătiau la străinĭ, carĭ umblau ca chiar prin aceste dărĭ sĕ nimicéscă naţiunea unguréscă. Astăḑĭ lucrurile s'au schimbatŭ, astăḑĭ nu mai e nepatriotismŭ a plăti dările, pentru că ce dămŭ se în trebuinţéză pentru consolidarea puterei şi esistenţei naţionale ungurescĭ. — Românii sĕ nu uite vorbele fóiei ungurescĭ!

—x—

„Neue Freie Presse' nu crede în reluarea apropiată a *negociărilorŭ comerciale cu România,* care n'a rĕspunsŭ încă ultimelorŭ propunerĭ ale Austro-Ungariei. De altmintrelea chiar décă s'ar face acéstă reluare, ea n'ar permite încheiarea tratatului, care s'a făcutŭ dificilă din causa împrejurărilorŭ parlamentare în Austria şi în România.

—x—

Unŭ órecare d. *Mayer-Eichenrode şi Beck* cutrieră oraşele nóstre, ca sĕ adune banĭ pentru fóia lorŭ ce se publică în trei limbĭ „Ipar és Kereskedelmi Közlöny" şi ca sĕ câştige membri pentru „Societatea de importŭ, esportŭ şi patentă," întemeiată, cum ḑicŭ de ei, cu o contribuţiune anuală, după împrejurărĭ, de 10—100 fl. »Sieb. Deutsch. Tgbltt" spune că totulŭ e o înşelătoriă şi avertiséză cercurile comerciale şi industriale. Fóia ungurésca din Pesta „Ipar ügyek" (Nr. 22 dela 20 Octomvre a. c.) aduce amĕrunte despre acéstă înşelătoriă, dândŭ societăţii şi fóiei mai susŭ amintite titlulŭ de „Societate şi fóiă-revolverŭ.«

—x—

Pentru *viitórea asentare* ministrulŭ honveḑilorŭ a şi ordonatŭ a se face lucrările pregătitóre. Se vorŭ presenta classele de etate ale anilorŭ 1868, 1867 şi 1866, cercurile de întregire 2, 5, 6, 12, 23, 26, 31, 33, 34, 37, 38, 39, 43, 44, 46, 48, 51, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 71, 76, 82, 83, 85 şi 101, mai departe în Croaţia-Slavonia cercurile de întregire 16, 53, 70, 78, 79 şi 96 suntŭ desemnate ca cercurĭ în care se va presenta şi classa a patra de etate.

—x—

Deórece spaţiurile casarmelorŭ de aci nu ajungŭ pentru soldaţĭ, oficiulŭ economicŭ orăşenescŭ s'a vĕḑutŭ silitŭ *a încvartira soldaţĭ* din regim. 2 de infant. în mai multe case private din *Braşovu-vechiu.*

—x—

In urma desvoltărei luată de *infanteria română,* guvernulŭ românŭ a cugetatŭ sĕ dea o desvoltare identică şi cavaleriei şi artileriei nóstre, scrie „Unirea". Astfelŭ pe lângă cele 8 escadróne de călăraşĭ permanenţĭ, ce s'au înfiinţatŭ, artileria de divisiă şi de corpurĭ de armată s'a mai mărîtŭ cu 8 baterii de artileriă, carĭ s'au înfiinţatŭ pe ḑiua de 1 Octomvre. Afară de acésta dela 1 Decemvre viitorŭ se vorŭ mai înfiinţa 4 companii de geniu. De altă parte „Naţiunea" spune că este lucru definitivŭ hotărâtŭ, după cercurile militare, că divisiunea activă din Dobrogea va fi transformată dela 1 Aprile în *alŭ 5-lea corpŭ de armată.*

—x—

Cetimŭ în »Rĕsboiulŭ' din *Bucurescĭ*: » *Unŭ furtŭ de 8000 lei* şi mai multe obiecte s'a comisŭ ḑilele trecute la d. Tache Ionescu din strada Principatele-Unite No. 21. Cassa de ferŭ, în care fusese banii, s'a găsit închisă şi cheia la loculŭ unde o pusese proprietarulŭ. D. Ionescu are bănuelĭ asupra unui nepotŭ alŭ sĕu, anume *G. Dănescu,* care se află dispărutŭ de mai multŭ timpŭ şi se *crede că se află la Braşovŭ.* Poliţia ĭlŭ urmăreşte. Cu privire la acestŭ furtŭ, poliţia a arestatŭ pe unŭ órecare Alecu Ionescu, care se bănueşte a fi servitŭ ca complice".

—x—

Unŭ *episodŭ curiosŭ* s'a sĕvîrşitŭ ḑilele acestea în comuna *Gilău* de lângă Cluşiu. Unŭ evreu sĕracŭ a vrutŭ sĕ-şĭ mărite fata; s'a hotărîtŭ ḑiua nuntei, s'au făcutŭ pregătirĭ marĭ, mâncărĭ scumpe s'au gătitŭ şi mulţime de óspeţĭ s'au adunatŭ. Mirele însĕ nu era ca'n palmă. Óspeţii l'au aşteptatŭ, câtŭ l'au aşteptatŭ, în fine vĕḑêndŭ că nu mai vine, s'au pusŭ la méssă, au mâncatŭ mâncările, au beutŭ vinulŭ şi s'au depărtatŭ la ale lorŭ. — Dér biata mirésa cu ce inimă va fi mâncatŭ vĕḑêndu-se vĕduvă fără sĕ fi călcatŭ măcarŭ pragulŭ sinagogei!

—x—

Resultatulŭ *culesului viilorŭ* în *Vurmlocŭ* e puţinŭ mulţămitorŭ în privinţa cantităţii, ér după calitate e mai bunŭ ca în alţĭ anĭ. Mustulŭ are 12—14 grade.

—x—

Se vorbesce, **că** *ministrulŭ de rĕsboiu bulgarŭ* a cerutŭ guvernului românŭ sĕ'i permită a trimite în *România* unŭ oficerŭ de statŭ majorŭ alŭ armatei bulgare, pentru ca sĕ studieze *organisarea armatei române,* care apoi *sĕ se întroducă la armata bulgară.*

—x—

Atragemŭ atenţiunea cetitorilorŭ asupra novelei originale române „*Logofĕtulŭ Mateiu*", a cărei publicare o începemŭ în foiletonulŭ din numĕrulŭ de aḑĭ.

Braşovŭ, 4 Noemvre st. n. 1887.

In urma rĕspunsului nostru, datŭ la atacurile şi calumniările „Tribunei" în nr. 231 dela 21 Octomvre (2 Noemvre) alŭ fóiei nóstre, primimŭ dela domnii Ioan de Preda şi Pompiliu Piposiu următórea scrisóre:

Stimabile domnule Redactorŭ,

Cu privire la afacerea Brote-Cimponeriu d-ta ne provocĭ în numĕrulŭ 231 alŭ ḑiarului d-tale, ca sĕ-ţĭ dovedimŭ, décă este adevĕratŭ, că d-ta aĭ refusatŭ publicarea actelorŭ publicate în numĕrulŭ 234 alŭ „Tribunei« sub titlulŭ: »O afacere de onóre«.

Dovada pretinsă de d-ta e cuprinsă în însăşĭ critica din numĕrulŭ 231 alŭ „Gazetei«, unde d-ta séu apoi redacţiunea „Gazetei" recunóscețĭ, că nu aţĭ publicatŭ declaraţia d-lui Cimponeriu, trimisă de noi, ci aţĭ pretinsŭ, ca d-lŭ Cimponeriu însuşĭ sĕ se adreseze la „Gazetă" pentru publicarea ei.

Lăsămŭ la buna chibsuélă a onor. publicŭ sĕ judece, décă ai procesŭ d-ta corectŭ orĭ nu, urmândŭ astfelŭ o afacere de onóre.

Ér d-ta ai denegatŭ mai categoricŭ şi absolutŭ publicarea comitivei, pre lângă care noi, ca ómenii de încredere ai uneia dintre părţile interesate în afacere, eramŭ datorĭ a-ţĭ trimite spre publicare şi declaraţia primită anume spre acestŭ scopŭ. Dreptŭ dovadă spre acésta servesce epistola d-tale din 11/23 Octomvrie a. c., pe care noi în interesulŭ d-tale amŭ creḑutŭ de bine a nu o publica în şirulŭ actelorŭ apărute în N-rulŭ 234 alŭ „Tribunei". Dér décă d-ta aĭ fi bine a stărui pentru publicarea acestei epistole, ba ne facĭ chiar imputărĭ, că nu o-amŭ publicatŭ, — spre satisfacerea d-tale amŭ predatŭ şi acéstă epistolă redacţiunei „Tribunei' spre publicare.

In fine observămŭ că d-ta, după părerea nóstră, nu mai erai în dreptŭ de a publica declaraţiunea d-lui Cimponeriu, după ce acésta a fostŭ apărutŭ deja în „Tribuna". Pentru-că d-ta ai fostŭ primitŭ acéstă declaraţiune dela noi spre publicare şi astfelŭ trebuia orĭ sĕ o publicĭ în urma recercării nóstre, orĭ sĕ nu o publicĭ de locŭ.

Cum începea însĕ la alta, se nĕcăjea érăşĭ şi totŭ într'unŭ nĕcazŭ şi în înjurăturĭ o ducea tótă draga de ḑiuliţă; înjura când pe muncitorĭ, când pe boerŭ, când pe vr'unulŭ care'i venea în minte că'i alegĕtorŭ în mâncare.

Ilŭ întreba din întêmplare vr'unulŭ séu altulŭ, décă-i gata mâncarea, le arunca câte-o privire scânteietóre, care însĕ departe de a avé efectŭ, făcea pe toţĭ cei de faţă sĕ rîḑă. Şi muncitorĭ de aceştia, carĭ sĕ'lŭ întrebe, erau mulţĭ, erau toţĭ şi bietulŭ bucătarŭ înjura, înjura mereu până în cele din urmă bufnea şi elŭ de rîsŭ, căcĭ altfelŭ n'o mai scotea la cale; acésta era cea mai bună apucătură, cu tóte că la George numai apucătură nu o potŭ numi, căcĭ de avea elŭ apucăturĭ de acestea, nu se încurca cu bucătăria ca sĕ muncéscă şépte ḑile în sĕptĕmână, cum se tânguia elŭ adeseorĭ.

„Am sĕ-i spunŭ boerului, că mie sĕ-mĭ numere sĕptĕmâna de şépte ḑile şi apoi sĕ vĕḑŭ cu décă n'o va numĕra!" ḑicea elŭ câte odată; cu tóte acestea, când da ochĭ cu boerulŭ, tăcea tăcerea pescelui şi sĕptĕmâna totŭ în şése ḑile rĕmânea.

După multe de tóte, odată totŭ i-a spusŭ boerului. Mai întêiu ceva cu sfială, ér după aceea de totŭ hotărîtŭ i-a ḑisŭ, ca lui sĕ'i numere sĕptĕmâna de şépte ḑile. Boerulŭ nicĭ una nicĭ alta, i-a strigatŭ câtŭ ce a pututŭ:

— La moşia mea, socialiştĭ...! auḑĭ blăstĕmatulŭ..! am sĕ-i tragŭ o bătae sĕ o pomenéscă! Auḑĭ colo idei socialiste ca în jurnale! Tu cetescĭ jurnale?... Tu escĭ socialistŭ?" se adresă la elŭ încruntându-se.

— Ba nu, boerule, sunt George dela otac... am ḑisŭ şi eu o vorbă próstă, dér boerulŭ sĕ facă cum va sci mai bine." Atâta a ḑisŭ, s'a strecuratŭ încetinelŭ şi de atuncĭ n'a mai vorbitŭ nimica cu boerulŭ.

Am fost spusŭ că băiatulŭ celŭ de curêndŭ întratŭ în slujbă s'a fostŭ dusŭ la otacŭ. Când a ajunsŭ acolo, toţĭ muncitorii erau la masă, căcĭ era pe la optŭ diminéţa şi pe la optŭ se face'ntêiulŭ conacŭ în ḑi de lucru, ér aḑĭ era Duminecă, şi deşi nu se lucréză, ḑiua totŭ în 3 conace şi în 3 mâncărĭ se împarte.

Băiatulŭ s'a dusŭ la masa logofeţilorŭ şi se uita la muncitorĭ.

E şi frumosŭ şi interesantŭ sĕ fiĭ la unŭ otacŭ pe vremea conacului.

Pe o scândură lungă, întinsă pe pămêntŭ, pune bucătarulŭ George strachinĭ cu mâncare, lingurĭ de lemnŭ şi fălii de mămăligă. Pe amêndouĕ laturile muncitorii îşĭ facŭ cruce, iau câte o bucată de mămăligă şi începŭ a mânca.

Dér nicĭ nu se satură cum se cade şi totŭ insulŭ se întrece a spune vr'o glumă séu a istorisi vr'o întêmplare.

Otaculŭ dela maşină era mare şi muncitorii de prin diferite locurĭ, şi pe câtŭ erau de diferite locurile, pe atâtŭ erau de diferite şi vorbele ce le întrebuinţau şi glumele ce le spuneau.

Icĭ stau cu căciuliţele lorŭ în capŭ Oltenii vioi, dincolo stau Mocanii nătângĭ, alăturea nisce Secheli întinḑêndŭ la pastramă şi tocmai în fundŭ la códa mesei Ţiganii, cei alegĕtorĭ în bucate, fiecare cu câte unŭ băiatŭ, doi, carĭ nu mănâncă nimicŭ după socotéla ţigănéscă, deşi în realitate strîngŭ şi svêntă totŭ ce le cade în mânĭ şi totŭ se vaită că morŭ de fóme.

— Sciţĭ ce a păţitŭ Vasilache? — strigă unulŭ dela mijloculŭ scândurei, şi toţĭ ceilalţĭ se uitau la elŭ cu o poftă nespusă, căcĭ sciau ei că gura'i este de aurŭ şi că spune multe şi de totŭ şăgalnice întêmplărĭ.

Toţĭ se uitau la elŭ până şi logofeţii, cu deosebire însĕ băiatulŭ celŭ ce venise dela curtea boeréscă asculta cu gura căscată.

— Ce a păţitŭ? — întrebară mai mulţĭ deodată.

— Ce sĕ păţéscă? — începŭ posnaşulŭ povestitorŭ. — Vasilache era băiatŭ ca de 24 de anĭ, cam motoflete din fire şi şiretŭ ca musca când vrea sĕ năcăjéscă pe măgarulŭ, şi astfelŭ tatălŭ sĕu l'a ţinutŭ destulŭ de şiretŭ ca sĕ-lŭ însóre, şi veḑĭ Dómne, în ḑiua de aḑĭ trebue sĕ fiă şiretŭ omulŭ care se însóră, căcĭ altmintrelea este mai multŭ vĕduvŭ decâtŭ cu nevastă. Intr'o ḑi l'a dusŭ la o fată şi după o „bună diminéţă", Vasilache împinsŭ de tatălŭ sĕu s'a aşeḑatŭ pe o ladă şi şedea acolo, săraculŭ, şi cu mânile totŭ freca lada, atâtŭ îi era de ruşine sĕ vorbéscă. Rĕspundea şi elŭ bietulŭ câte o vorbă din când în când, dér de uitatŭ totŭ în pămêntŭ se uita, căcĭ fata, bat-o ciorele, era cu naiba. Intr'unŭ târḑiu, pe când socrii vorbeau la ureche, se auḑi unŭ sgomotŭ neobişnuitŭ, întocmai ca cum ar róde la lemnŭ unŭ şórece. Toţĭ se uitară în tóte părţĭ afară de Vasilache, care era îngrijatŭ de

Te rugămŭ sĕ dai locŭ acestorŭ lămurirĭ în proximulŭ numĕrŭ alŭ ḑiarului d-tale, spre salvarea onórei nóstre, atacate în critica din N-rulŭ 231 alŭ acestui ḑiarŭ.

Pre lângă care amŭ rĕmasŭ

Sibiiu, 2/XI 1887 *n.* cu stima cuvenită

Ioanŭ de Preda.
Pompiliu Piposiu.

Nu scimŭ pe ce se întemeiéză domnii de mai susŭ când susţinŭ, că „în interesulŭ Redactorului fóiei nóstre au creḑutŭ de bine a nu publica scrisórea, ce le-a adresat'o acesta". Ne luămŭ voiă însĕ a-i întreba: după ce înşişĭ pretindŭ că au ţinutŭ sémă de noi, óre nu cumva au creḑutŭ de bine a ţiné totodată aşa de multŭ contŭ de interesulŭ părţii ce au representat'o în acéstă afacere, încâtŭ au făcutŭ cu totulŭ ilusoriă bunăvoinţa, ce au voitŭ sĕ o arate faţă cu noi?

Faptŭ este, şi domnii de mai susŭ nu négă, că în „Tribuna" s'a susţinutŭ categoricŭ, că noi amŭ *refusatŭ* publicarea declaraţiunei d-lui Cimponeriu.

Acésta însĕ este celŭ mai flagrantŭ neadevĕrŭ, ceea-ce o putemŭ documenta în specialŭ prin textulŭ următórei scrisorĭ, ce a adresat'o Redactorulŭ fóiei nóstre d-lorŭ Preda şi Piposiu, şi de pe care amŭ reţinutŭ o copiă:

Domniei Sale

Domnului Pompiliu Piposiu.

Sibiiu.

Stimabile Domnule!

Astăḑĭ am primitŭ dela D-vóstră şi dela d-lŭ Ioanŭ de Preda o declaraţiune subscrisă de d-lŭ A. Cimponeriu împreună cu o adresă din parte-vĕ, cu rugarea de a le publica pe amêndouĕ.

De órece *modulŭ cum a-ţĭ regulatŭ afacerea d.-v. privată* cu d-lŭ Cimponeriu, în calitate de ómenĭ de încredere ai d-lui Eugenŭ Brote, nu mĕ privesce pe mine şi nicĭ ḑiarulŭ meu, vĕ declarŭ că nu potŭ publica lămuririle d-vóstrĕ.

Câtŭ pentru declaraţiunea amintită *nu-i denegŭ publicarea,* fiindŭ o rectificare a corespondenţei apărute în ḑiarulŭ meu; dér ţinŭ, din punctŭ de vedere formalŭ ḑiaristicŭ, ca pentru publicarea acestei declaraţiunĭ sĕ se adreseze însuşĭ d-lŭ Cimponeriu la mine; negreşitŭ fără a voi printrînsa sĕ provocŭ nicĭ câtuşĭ de puţinŭ susceptibilitatea stimabileloru d-vostrĕ persóne.

Vĕ comunicŭ totodată, că am făcutŭ cunoscutŭ şi d-lui Cimponeriu, că mĭ aţĭ trimisŭ declaraţiunea ce v'a dat'o spre publicare. Implinirea formei la care ţinŭ credŭ aşadér că nu va întêmpina din partea d-sale nicĭ unŭ obstaculŭ.

De altmintrelea puteaţĭ şi puteţĭ fi sigurĭ din parte-vĕ, că sunt gata în casulŭ de faţă a satisface cererii d-lui Cimponeriu de a-i da putinţa sĕ delăture nemulţumirea ivită cu privire la corespondenţa publicată în Nr. 216 dela 14 Octomvre a. c. alŭ „Gazetei".

Primiţĭ, vĕ rogŭ, d-lŭ meu, asigurarea deosebitei mele consideraţiunĭ.

Braşovŭ, 11 (23) Octomvre 1887.

Dr. A. Mureşianu.

Cu tóte că primiseră acésta scrisóre şi cu tóte că li se comunicase şi de către d-nii G. B. Popp şi Dr. G Baiulescu din Braşovŭ, că Redactorulŭ »Gazetei" este aplecatŭ a publica declaraţia, nu însĕ şi comitiva, numiţii domnĭ „creḑură de bine" a adresa Redacţiunei »Tribunei« o scrisóre, în care susţinŭ, fără de nicĭ o observare, că noi *amŭ refusatŭ* publicarea „actelorŭ" trimise de ei.

Fost'a acésta procedere a d-lorŭ corectă orĭ nu într'o „afacere de onóre«? Acésta o lăsămŭ şi noi cu tótă liniştea în judecata publicului.

Dér numiţii domnĭ încă nicĭ acum nu vorŭ sĕ crédă, că d-lorŭ au procedatŭ necorectŭ şi fără respectŭ faţă cu ḑiarulŭ nostru, şi din încurcătura, în care se află, caută a eşi prin comica afirmare, că nicĭ n'amŭ fi fostŭ în dreptŭ, de a publica declaraţiunea d-lui Cimponeriu, după ce acésta a fostŭ apărutŭ deja în „Tribuna". Las' că şi aicĭ d-lorŭ suntŭ neesacţĭ, căcĭ noi n'amŭ publicatŭ acea declaraţiune după ce-a apărutŭ în „Tribuna", ci în aceeaşĭ ḑi cu »Tribuna«, după ce nĭ-a trimis'o d. Cimponeriu, ceea ce se póte constata din data numĕrului respectivŭ alŭ „Gazetei".

Şi aicĭ ajungemŭ la punctulŭ delicatŭ. D-nii Preda şi Piposiu nu vorŭ nicĭdecum sĕ înţelégă, că d lorŭ n'au statŭ în nicĭ o legătură cu noi în acestŭ casŭ şi că noi numai cu d. Cimponeriu mai aveamŭ de a face, după ce ne-amŭ fostŭ lămuritŭ cu d-lŭ Brote.

Alta era décă d. Cimponeriu ar fi refusatŭ a sta de vorbă cu d-lorŭ; atuncĭ numai arŭ fi pututŭ pretinde dela noi sĕ dămŭ locŭ unei declaraţii, ce nĭ-ar fi trimis'o d lorŭ în acestŭ sensŭ.

In casulŭ de faţă însĕ, după ce d-lŭ Cimponeriu ca omŭ de onóre a datŭ deplină satisfacţiune celui ce s'a simţitŭ ofensatŭ, nu mai avea locŭ şi nu mai era lucru cavalerescŭ de a reveni asupra amĕnuntelorŭ procederii faţă cu d-lui.

Dér şi mai puţinŭ cavalerescŭ lucru este de a pretinde dela noi sĕ publicămŭ unŭ „actŭ« (înţelegemŭ comitiva), despre care, precum eramŭ informaţĭ chiar din partea d lorŭ, d. Cimponeriu n'avea nicĭ o cunoscinţă.

In fine observămŭ, că nouĕ nu nĭ-a venitŭ în minte nicĭodată sĕ atacămŭ onórea d-lorŭ I. de Preda şi Pompiliu Piposiu, dér ne pare rĕu şi e puţinŭ măgulitorŭ pentru dênşii, că prin apucăturĭ aşa de stângace dau prilegiu a se ataca onórea altora.

Din localitate.

Ni se comunică, că astăḑĭ, Sâmbătă la 3 óre d. a., mergêndŭ preotulŭ românŭ d. B. Baiulescu cu cântăreţii, însoţitŭ de doi membri din comitetulŭ parochialŭ românescŭ, la biserica Sf. Treimĭ din cetate ca sĕ céră dela epitropia grecéscă a acestei bisericĭ sĕ li se dea cheile pentru ca sĕ încépă serviciulŭ de sĕptĕmână în limba română, precum s'a urmatŭ pănă acum, doi membri ai numitei epitropii n'au voitŭ sĕ predea cheile, ḑicênd că biserica e declarată de Curiă ca biserică naţională grecéscă şi decĭ nu vorŭ suferi pe viitorŭ sĕ se oficieze în altă limbă de câtŭ în cea grecéscă. Faptulŭ acesta s'a constatatŭ de notarulŭ publicŭ reg. ung., care a fostŭ chematŭ anume pentru acésta. Vomŭ reveni.

Ultime scirĭ.

St. Petersburgŭ, 4 Noemvre. — In casa unui farmacistŭ anume Schuppe s'au găsitŭ bombe încărcate cu dinamită, carĭ aparţinŭ unorŭ nihiliştĭ. In urma acestei descoperirĭ poliţia a făcutŭ mai multe arestărĭ.

Madridŭ, 4 Noemvre. — Este inexactŭ că ar fi vorba ca sub auspiciile Italiei se antreneze pe Spania în întreita alianţă. Preşedintele consiliului d. Sagasta şi ministrulŭ afacerilorŭ străine d. Maret dorescŭ sĕ întreţină relaţiunĭ cordiale cu Francia pentru a regula cestiunele Marocului şi ale Africei Equatoriale, în care Francia şi Spania au interese comune.

Pesta, 4 Noemvrie. — Contele Andrassy are intenţiunea de a adresa în delegaţiunĭ contelui Kalnoky o interpelare asupra politicei din afară şi asupra relaţiunilorŭ imperiului cu celelalte puterĭ.

DIVERSE.

Numerile. — Numerile au jucatŭ în viéţa celorŭ vechĭ unŭ rolŭ mare. Filosofii pitagoricianĭ dedeau mare importanţă însemnării lorŭ. Fiă-care numĕrŭ representa unŭ principiu bunŭ séu rĕu, aducea norocŭ séu nenorocire: *Unu,* neavêndŭ părţĭ, nu e atâta unŭ numĕrŭ câtŭ, principiulŭ născĕtorŭ alŭ numerelorŭ. De aceea elŭ e atributulŭ esenţialŭ, caracterului lui Dumneḑeu, care e numitŭ cu admiraţiă: celŭ care e unulŭ; acesta e singuralŭ titlu, care i-se cuvine, ceea ce îlŭ distinge de tóte celelalte fiinţe, carĭ mereu se schimbă. Unŭ poporŭ e înfloritorŭ când unŭ spiritŭ îlŭ insufleţesce, când unŭ sentimentŭ îlŭ póte scula. *Doi,* e principiulŭ rĕu, disordinea, schimbarea. De asemenea 20, 200, 2000. Romanii au dedicatŭ lui Pluton, ḑeulŭ infernului, luna a doua a anului şi a doua ḑi a acestei lunĭ sufletelorŭ morţilorŭ. Ḑiua a doua a lunei a fostŭ fatală la multe popóre şi la ómenĭ marĭ. *Trei,* e numĕrulŭ tainelorŭ sublime ale universului; e numĕrulŭ armoniei perfecte. *Patru,* suntŭ elementele; elŭ arată ordinea universală. *Cincĭ,* e numĕrulŭ căsătoriei, căcĭ se desface în trei, care ia bărbatulŭ, şi douĕ, care ia femeia. Mai are proprietatea de a da totŭ cincĭ la drépta numerelorŭ resultate din înmulţirea lui prin elŭ însuşĭ de orĭ câte-orĭ. *Şése* caracteriséză justiţia pentru că tóte figurile geometrice erau împărţite pentru mĕsurare de cei vechĭ în şése părţĭ. *Şepte* e numĕrulŭ norocului şi alŭ locuirii tuturorŭ relelorŭ printre ómenĭ. *Optŭ,* se împarte în egale părţĭ câte douĕ pănă rémâne unitatea; elŭ representă legea primitivă şi sfântă, care face pe toţĭ ómenii egalĭ. *Nouĕ,* representă vremelnicia lucrurilorŭ vieţii omenescĭ: sĕ nu se adune nicĭ odată nouĕ ca sĕ se încépă o lucrare. *Ḑece,* representă minunile universului. Se ḑice de unŭ lucru că e minunatŭ, spunêndu-se: e de ḑece orĭ mai mare, de ḑece-orĭ mai frumosŭ. *Unspreḑece,* representă perfecţionarea, căcĭ minunatului, care e ḑece se adauge unu, care e suflarea lui D-ḑeu. *Doispreḑece,* e numĕrulŭ asociaţiilorŭ şi alŭ întreprinderilorŭ norocóse. *Treispreḑece,* e numĕrulŭ vicleşugului, alŭ soţiei, alŭ crimei, alŭ infamiei omenescĭ. Treispreḑece aduce mórte şi sărăciă.

Reetificare. — In numĕrulŭ de ierĭ alŭ fóiei nóstre, la corespondenţa din Lugoşŭ, rêndulŭ 2 dela începutŭ, în locŭ de metropolia, sĕ se cetéscă: *metropola.* Ér la foiletonŭ, colóna 2, rêndulŭ 5 de susŭ, în locŭ de: Ér clopotulŭ celŭ instruţatŭ, sĕ se cetéscă: Ér *clopulŭ celŭ nistruţatŭ* etc.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Muresianu.**

---

totŭ. Bietulŭ Vasilache de ruşine nu mai scia ce sĕ facă, şi cum găsise o gaură în ladă s'a totŭ jucatŭ cu degetile pănă în cele din urmă i s'a înţepenitŭ unŭ degetŭ. Elŭ, coconulŭ Vasilache, făcea acelŭ sgomotŭ cum se nĕcăjea sĕ-şĭ scótă degetulŭ, şi de ruşinea care îlŭ cuprinse, îlŭ apucară nisce nădușelĭ din cele mai grozave. N'a mai fostŭ cu putinţă ca sĕ-şĭ scótă degetulŭ din ladă şi toţĭ rîseră, ér fata ne mai putêndu-se opri de rîsŭ eşì în curte. Dela acéstă întêmplare a rĕmasŭ vorba: „Veḑĭ sĕ n'o păţescĭ ca Vasilache!" Gătă posnaşulŭ povestitorŭ şi totŭ otaculŭ începù a rîde, şi muncitorii se uitau cu toţii la unŭ burlacŭ tomnaticŭ, căruia nu-i venise la socotélă acéstă povestire.

— Ce credeţĭ, că de aceea nu m'am însuratŭ? — grăì burlaculŭ şi unŭ rîsŭ se făcù la otacŭ, şi toţĭ rîdeau aşa că nu mai era cu putinţă sĕ bage cine-va lingura în gură.

După ce se mai liniştiră, începù altulŭ sĕ vorbéscă şi ḑise:

— Şi, ḑi, aşa cu Vasilache! — şi rîsulŭ începù din nou.

— Cum va fi statŭ Vasilache cu degetulŭ în ladă? — începù altulŭ şi din vorbă în vorbă timpulŭ trecea şi rîsulŭ nu mai avea sfîrşitŭ.

După cum am fostŭ spusŭ, alăturea stau logofeţii pe nisce băniţĭ întórse. Acolea era logofĕtulŭ Neculae, Grigore, numitŭ Gligorŭ, Alexe şi Matei, ér mai la o parte şedea Istratŭ, băiatulŭ celŭ de 14 anĭ, celŭ de curêndŭ întratŭ în slujbă la boerŭ.

Matei ascultase la glumele muncitorilorŭ dér nu-i căḑură bine. Era de totŭ gânditorŭ, se vedea că ceva îlŭ neliniştesce, se vedea că acea ce'lŭ neliniştesce nu i lucru de tóte ḑilele.

— Mĭ-ai datŭ calulŭ la apă? — ḑise Matei către Istratŭ şi rĕmase cu bucătura în mână aşteptândŭ rĕspunsulŭ.

— Nu l'am datŭ neică Matei, — grăì Istratŭ — nu l'am datŭ, pentru că m'am întêlnitŭ cu boerulŭ.

Matei nu mai ḑise nimicŭ, aruncà bucătura în strachină, se ridicà dela masă, îşĭ luà biciulŭ şi plecà în satŭ.

Avea să se întêlnéscă cu cineva.

II

Matei era acum logofĕtŭ de optŭ anĭ de ḑile, ajunsŭ în vêrsta de 25 de anĭ. Multă procopsélă n'a făcutŭ elŭ cu logofeţia, căcĭ avea acasă o mamă săracă şi doi fraţĭ mai mititei, şi afară de aceea nu căpĕta elŭ cine scie ce leafă.

Şi chiar leafă mai mare sĕ fi căpătatŭ, nu'i era de ajunsŭ, căcĭ firea lui îlŭ făcea sĕ umble ceva mai bine dichisitŭ.

Nu-i vorbă, logofĕtŭ ca Matei nu se prea găsea prin împrejurime, şi décă ar fi vrutŭ să se însóre, putea cere la cea dintâiu gazdă din satŭ, sciu că nimenea n'ar fi ḑisŭ ba.

Era chipeşŭ logofĕtulŭ.

Inaltŭ şi seriosŭ la căutătură, băga frică în orĭ-ce muncitorŭ când se încrunta câte odată, ér la horă când se ducea Dumineca, chiar de ajungea la mijloculŭ jocului, stau lăutarii în locŭ şi se uitau la elŭ.

Matei era băiatulŭ unei vĕduve sĕrace din Sĕcele. Invĕţase 6 classe gimnasiale cu reuşită fórte bună, dér vĕḑêndu-se în etate de 16 anĭ fără tată, a gânditŭ că va face mai bine décă va întra undeva la stăpânĭ.

Aşa a şi făcutŭ.

A luat'o la Bucurescĭ, a întratŭ ca băiatŭ în prăvălia unui braşoveanŭ, dér nu a şeḑutŭ mai multŭ decâtŭ unŭ anŭ. Intêlnindu-se odată cu coconulŭ Nae, pe care îlŭ cunoscea, căcĭ elŭ era din districtulŭ Braşovului, a întratŭ cu elŭ în vorbă, şi de atuncĭ suntŭ 8 anĭ de ḑile şi logofĕtulŭ Matei nu a mai schimbatŭ stăpânulŭ.

Învĕţase carte, dér şi scia.

Îţĭ făcea socotelĭ de'i mersese vestea şi în contracte şi scrisóre era neîntrecutŭ; chiar primarulŭ din satŭ îi cerea sfaturĭ în unele afacerĭ, şi cu deosebire când primea ordine dela prefectură, séu când cetea „Monitorulŭ".

Din 70 de galbinĭ, câtŭ căpĕta pe anŭ, trimetea şi pe acasă câte ceva ca sĕ'i mai îndulcéscă viéţa mame-si, şi astfelŭ sĕ-'şĭ pótă ea duce sĕrmanele óse cu mai puţinŭ chinŭ şi ostenélă.

După ce au muritŭ cei doi fraţĭ mai micĭ, logofĕtulŭ 'şĭ-a adusŭ pe mamă-sa la moşiă, ca sĕ fiă mai aprópe de elŭ şi sĕ pótă duce o viéţă mai bună. Aşa a vrutŭ logofĕtulŭ, dér n'a vrutŭ Dumneḑeu ca sĕ se bucure multŭ de venirea mame-si, căcĭ biata femee a muritŭ în scurtă vreme şi astfelŭ Matei a rĕmasŭ singurŭ singurelŭ în astă lume. (Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Noemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	99 50
Rentă de hârtiă 5%	86.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 75
Bonurĭ rurale ungare	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.40
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 30
Bonurĭ croato-slavone	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 70
Renta de hârtiă austriacă	89 35
Renta de arg. austr.	82 60
Renta de aurŭ austr.	111 50
Losurile din 1860	135 25
Acţiunile băncei austro-ungare	887 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —, — Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9 93
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.40
Londra 10 Livres sterlinge	125 50

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 5 Noemvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.73
Argint românesc	»	8.66	»	8.64
Napoleon-d'orĭ	»	9 86	»	9.90½
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.27
Imperialĭ	»	10.20	»	10.24
Galbenĭ	»	5 88	»	5.91
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*